

Assignatura-Codi

Introducció a l'Economia	25026
--------------------------	-------

Curs acadèmic	Cicle	Quadrimestre
1998/99	1	octubre-febrer

Grup/s	Professors	Despatx	Telèfon Despatx
01 ECO	Lluís Barbé	B3-114	581.1201
04 ADE	" "	"	"

PROGRAMA

DESCRIPTOR OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

Producció, distribució i consum. Mercats i empreses. Agregats macroeconòmics bàsics. Ocupació, diner, inflació i desenvolupament. La intervenció pública a l'economia. Sistemes econòmics i escoles del pensament econòmic.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

A *Introducció a l'Economia* es presenten els principals conceptes desenvolupats a la Ciència Econòmica, prenent com a fil conductor els grans temes treballats per les escoles més rellevants del pensament econòmic: L'Escola Clàssica, l'Escola Neoclàssica, Keynes i Schumpeter. Això suposa, doncs, introduir a l'estudiant la idea de diversitat de corrents per tal que pugui situar els enfocaments de les matèries que se li presenten després al llarg de la carrera. D'altra banda, els conceptes introduïts se situen a dos nivells: un nivell d'enunciats institucionals, tot descrivint realitats actuals o passades i un nivell d'enunciats teòrics aptes per procedir a ulteriors construccions de models. Quant a l'extensió de les diverses teories, es contempla el seu desenrotllament tenint molt en compte els continguts dels programes de les posteriors assignatures troncales. Es pretén per tant que, a través de les classes i consultes en hores de despatx, l'estudiant arribi, d'una banda, a copsar els grans temes de la Ciència Econòmica segons les diverses escoles tal com els van presentar els grans autors, i de l'altra, es comenci a familiaritzar amb les eines que li permetran el bastiment de models.

PREREQUISITS

No n'hi ha.

METODOLOGIA

La brevetat del curs impedeix que es pugui dedicar temps de classes a exposicions individuals o per grups dels estudiants o a exigir la presentació obligatòria de treballs específics. La classe magistral queda doncs com a eina fonamental del curs que es complementa amb classes de problemes concrets i amb les consultes en el despatx a les hores de tutoria.

TEMARI DETALLAT DELS CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ A L'ECONOMIA

PROLEGÒMENS

1. Objecte del curs. Defensa de la Història. Les grans escoles de pensament a la Ciència Econòmica. Què s'entén per Economia: Evolució dels conceptes i ideologies. G. I; Bb(1). I, II; Bb(3). 1, 2.
2. Trets i elements d'anàlisi de les escoles i dels autors clàssics, neoclàssics i de Keynes. El flux circular de reproducció. Els fluxos d'oferta i demanda en els mercats. Les classes socials. Elecció racional i guany individual: *L'homo economicus*. L'equilibri econòmic. Agregats i lleis de comportament. Models i teories. L.Ap. 1, 3; Bb(1). II, III; Bb(3). 2, 3.

ALGUNS TEMES RELLEVANTS D'ANÀLISI DE L'ESCOLA CLÀSSICA

DESCRIPCIÓ DE SISTEMES ECONÒMICS

3. Els modes i les relacions de producció. Els factors de producció: Terra, treball, capital, tecnologia. Rendiments i retribucions dels factors: Rendes, salaris i beneficis (interessos). Tipus d'avenços tecnològics. R. (2)-I a III; Bb(1). IV a VIII, X; Bb(3). 4 a 8, Ap.10.
4. Models de descripció d'economies simples: Models d'una economia amb un sol sector productiu. Model d'una economia amb dos sectors productius. R. (2)-I a III; Bb(1). XI; Bb(3). 11.
5. La interdependència dels sectors i classes d'una economia: El *Tableau économique* de Quesnay. L'anàlisi de fluxos de Marx. El model *input-output* de Leontief. R. (1)-I; Bb(1). XII; Bb(3). 12.

ELS MERCATS, L'ACTIVITAT ECONÒMICA I EL DINER

6. El paper de la llei de l'oferta i la demanda. La llei dels mercats de Say. La teoria de les plètories de Malthus. Les crisis de sobreproducció segons Stuart Mill i Karl Marx. Bb(1). XXI; Bb(3). 20; R (1)-I, II.
7. La teoria quantitativa del diner: Antecedents històrics i plantejament general. Funcions del diner. El sistema financer. La base monetària. Mecanismes de creació i control de l'oferta monetària. Relació amb la llei de Say. L'escola monetarista de Chicago. Bb(1). XXII; Bb(3). 21; L. 33.

EL DESENVOLUPAMENT

8. La teoria clàssica del desenvolupament. El model clàssic d'evolució del sistema econòmic. Bb(1). XXIII; Bb(3). 22; L. 39.

ALGUNS TEMES D'ANÀLISI DE L'ESCOLA NEOCLÀSSICA

INTERCANVIS, PRODUCCIÓ I CONSUM

9. Intercanvis. La llei de la palanca de Jevons. El model d'equilibri general de Walras. Les corbes d'indiferència d'Edgeworth, els índex d'utilitat de Pareto i les preferències de Hicks i Allen. L'intercanvi bilateral. El cor d'una economia. Bb(2). V; Bb(3). 27.
10. La demanda i l'oferta. La clàusula *cæteris paribus*. Funcions i corbes de demanda i d'oferta individuals i de mercat. L'equilibri entre oferta i demanda. L'elasticitat-preu de la demanda: Elasticitat en un punt i elasticitat-funció. Elasticitat-ingrés i elasticitats creuades. Bb(2). VI, Bb(3). 28; L. 4 a 10.
11. Principis d'Economia marshal·liana: el principi de continuïtat i el principi de substitució (per raons tècniques i per consideracions pecuniàries). Substitució i eficiència. La taxa marginal de substitució. Llei de dificultat creixent de la substitució. Les fronteres de possibilitat. Bb(2). VII; Bb(3). 29.
12. La producció: Aplicació dels principis marshal·lians. Productivitat i rendiment. Les isoquantes. La frontera de costos. El problema de l'enginyer. La funció de costos: a curt i a llarg termini. L'empresa representativa. Economies internes i externes. Bb(2). VIII; Bb(3). 30; L. 13 a 15.
13. El consum: Aplicació dels principis marshal·lians. El problema del consumidor. La despesa i l'ingrés. Tipus de béns. La despesa i el preu: la corba de demanda. L'efecte substitució i l'efecte ingrés. Els béns Giffen. Bb(2). IX; Bb(3). 31; L. 11, 12.

ELS MERCATS I LA TEORIA DE LA DISTRIBUCIÓ

14. Tipus de mercats. Per què es va al mercat?: l'excedent del consumidor. Mercats de béns: L'excedent i el benefici de l'empresa productora en un mercat competitiu i en un mercat amb grau de monopoli. Els excedents agregats de productors i consumidors d'un mercat. Cournot i el duopoli. Bb(2). X; Bb(3). 32; L. 16, 17.
15. Mercats de factors: La demanda i l'oferta de factors de producció. La taxa de beneficis a llarg termini i la distribució del producte. Excedents, renda diferencial i quasi-rendes. L'empresari de Walras i el benefici. Bb(2). XI; Bb(3). 33; L. 18, 19.
16. El mercat laboral: Determinació del salari i de l'ocupació sota mercat competitiu, de monopoli sindical i/o de monopsoni empresarial. L'atur segons Pigou. La teoria del capital i de l'interès de Jevons. Justificació de l'interès via abstinència o ajornament del consum. La preferència pel temps de Fisher. Règims de capitalització. Valoracions retrospectiva i prospectiva del capital. Bb(2). XII; Bb(3). 34; L. 20, 21.

ELS GRANS TEMES D'ANÀLISI DE KEYNES I SCHUMPETER

EL NIVELL MACROECONÒMIC

17. Conceptes macroeconòmics. Variables i relacions macroeconòmiques. Comptabilitat Nacional. Ingrés o Dividend, Producte i Despesa Nacionals. Qualificacions: Interior i nacional; brut i net; a preus de mercat i al cost dels factors. Variables expectades i realitzades. Valors efectius. Unitats de mesura. Bb(2), XVII; Bb(1).(3). 39; L.25, 26.

LA TEORIA DE L'OCUPACIÓ, L'INTERÈS I EL DINER

18. La determinació del nivell d'ocupació. Els plans de producció i les previsions de demanda. Les funcions d'oferta (planejada) agregada i de demanda (expectada) agregada. El punt de demanda efectiva d'ocupació i d'oferta efectiva de producte. El mercat de treball: l'atur involuntari. Bb(2). XVIII; Bb(3). 40; L. 40.

19. La realització de la demanda. La funció de consum: les propensions a consumir i a estalviar. Els factors objectius i subjectius de l'estalvi. La determinació del nivell d'inversió: L'eficiència marginal del capital i la taxa d'interès. Relacions *ex-ante* i *ex-post* entre estalvi i inversió. El multiplicador de la inversió. El principi d'acceleració. Bb(2). XIX; Bb(3). 41; L. 27 a 29.
20. La determinació de la taxa d'interès. La demanda de liquiditat. Els motius de transaccions, precaucionari i especulatiu de Keynes. Altres motius. L'oferta monetària. L'equilibri del mercat monetari i la taxa d'interès. Bb(2). XX; Bb(3). 42; L. 34 a 37.
21. La determinació del nivell de preus i dels beneficis dels empresaris. El mecanisme de reformulació d'expectatives. La intervenció del govern: les polítiques fiscal i monetària. Les corbes d'oferta-preu i demanda-preu agregades a curt termini. La inflació de costos i la inflació de demanda. L'estagflació. La corba de Phillips i els tipus d'inflació. Bb(2). XXI; Bb(3). 43; L. 30, 31, 38, 41, 42.

TEORIES DEL CICLE I DEL DESENVOLUPAMENT

22. El problema de les fluctuacions econòmiques. La llei de Say i la impossibilitat de fluctuacions. Teories exògenes i endògenes sobre el cicle anteriors a Keynes. La teoria de Keynes del cicle. El model del multiplicador-accelerator de Samuelson. La teoria del desenvolupament i els cicles de Schumpeter. Bb(2). XXII; Bb(3). 44; L. 45.

CALENDARI APROXIMAT

El calendari acadèmic preveu un nombre total de 35 classes, entre teòriques i pràctiques, abans de Nadal. Cada quatre temes corresponen aproximadament a sis classes. Això permetrà que les classes sobre Introducció a l'Economia acabin abans de les vacances de Nadal i que es puguin dedicar les setmanes lectives del mes de gener a classes i tutories de repàs i de pràctiques.

BIBLIOGRAFIA BÀSICA I COMPLEMENTÀRIA

Bàsica

Bb(1). = L. Barbé, *Curs d'Introducció a l'Economia, I. L'Escola Clàssica*, S.Publ.UAB.

Bb(2). = L. Barbé, *Curs d'Introducció a l'Economia, II. L'Escola Neoclàssica, Keynes i Schumpeter*, S.Publ. UAB; o bé la seva versió castellana:

Bb(3). = L. Barbé, *El curso de la Economía*, Ed. Ariel./S.Publ. UAB.

Complementària

G. = J.K. Galbraith, *Historia de la Economía*, Ed. Ariel.

L. = R.G. Lipsey & C. Harbury, *Principis d'Economia*, Ed. Vicens Vives.

R. = J. Robinson & J. Eatwell, *Introducción a la Economía Moderna*, F. Cultura Ec.

Al final de cada tema es donen referències dels capítols de cada text en els que, de mode alternatiu o complementari, cal treballar per dominar-lo.

NORMES D'EXAMEN I AVALUACIONS

L'avaluació del grau de domini dels diversos temes per part de cada estudiant es farà mitjançant

un examen final escrit amb qüestions teòriques i problemes específics. A l'examen final es permetrà que l'estudiant es consideri com a NO PRESENTAT, si es retira dins del primer quart d'hora.

HORES TUTORIES

PROFESSOR	HORARI TUTORIES
Lluís Barbé	Dilluns: 16,00 a 17,30 h.
	(Concertar cita prèvia)